

El Sínode real de l'Amazones i el mediàtic

Dll, 28/10/2019 per Catalunya Religió

(*Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat*) El papa **Benet XVI**, durant aquelles setmanes entre l'anunci de la renúncia al pontificat romà i el dia que es va fer efectiva, protagonitzà dos grans actes: una missa massiva el Dimecres de cendra a Sant Pere (i no a Santa Sabina com és tradició) i l'acostumada recepció del clergat romà l'endemà.

Per a la trobada amb els capellans escollí contar-los els records de la participació en el Concili Vaticà II com a assessor teològic del cardenal **Frings**. Sense papers, amb una simple "xuleta" i amb aquella claredat pedagògica que el caracteritzava explicà que el que es vivia a l'interior de l'aula conciliar era ben divers del que explicaven els mitjans de comunicació. Arribà a distingir entre el Concili real i el Concili mediàtic.

Ara que s'ha acabat el Sínode amazònic podríem dir una cosa semblant. Amb una notorietat: en la història dels sínodes episcopals és el que ha tingut menys ressò mediàtic pel que fa a la crònica diària. Possiblement perquè l'Amazones queda lluny, i els pares sinodals i els invitats eren gent d'aquella àrea o curials romans i algun expert europeu d'àmbit germànic. Algú s'ha estranyat que hom dediqués un Sínode de bisbes a una regió concreta, però això no sols està previst per als Sínodes sinó que en el seu moment n'hi hagueren respectivament per a l'episcopat holandès i el belga.

Superficialment parlant, el Sínode havia d'obtenir tres temes estrella, tabús en l'Església actual: l'ordenació sacerdotal d'homes casats, el diaconat femení i el ritu amazònic. És clar que, simplement per dignitat, un sínode no arriba a sintetitzar les qüestions amb tanta frivolitat. Les reformes o canvis en l'Església són quelcom més seriós, sostingut per un estudi i un discerniment profunds. Però el tractament del Sínode, des del punt de vista mediàtic, es movia en aquella tònica a flor de pell, amb la intenció "malèvola" d'obrir escletxes en els murs de la sacrosancta tradició i fer arribar a Europa, amb canoes de l'Amazones, les tan anhelades reformes que

fa seixanta anys que s'arrosseguen.

Alguna cosa de veritat hi ha en aquesta manera de veure les coses, a jutjar simplement pel nombre de [vots](#) negatius que els tres temes obtingueren en el [Document final](#), que adquirí bastanta pràctica unanimitat en els seus 120 paràgrafs.

Mirant els resultats concrets d'aquests tres temes, el "diaconat per a la dona" (n. 103) va tenir 137 vots positius i 30 negatius. El paràgraf anterior, que estira al màxim el motu proprio de **Pau VI** *Ministeria quaedam* (el dels ministeris laics, això sí, fins ara només conferibles a homes) demana el de "la dona dirigent de la comunitat" i només obtingué 11 vots de refús. Una cosa són els ministeris, però el diaconat són paraules majors!

Al meu humil i pobre entendre, crec que, en el Sínode amazònic el tema ha estat mal enfocat, i això es nota en les reflexions improvisades pel papa en la darrera sessió de treball. Sembla que hom oblidí que els historiadors han detectat de sobres el paper de les anomenades "diaconesses" en l'antigor cristiana, dedicades a acció caritativa i a l'assistència al baptisme conferit per immersió a les dones. Més recentment, la Comissió teològica internacional ja féu un document en la mateixa línia. Per això em sorprengué que el papa Francesc instituís una comissió d'estudi format per grans experts (entre ells, una [religiosa catalana](#)) però tots de l'àmbit d'estudi del Nou Testament o de l'Antiguitat cristiana; és a dir, que les seves valuoses conclusions ens deien el que fa anys que sabíem i que no serveixen gaire per a satisfer reivindicacions feministes. Ara anuncia que la comissió s'haurà d'ampliar.

El tema dels *virii probati* o ordenació presbiteral d'homes casats està tractat (n. 111) amb gran deteniment i cautela però explicat amb claredat (128 vots positius, 41 negatius). Fora de l'aula s'han alçat grans veus cantant les lloances del celibat del clergat llatí i avisant sobre el perill d'instituir un presbiterat de segona classe, vell, inculte, i únicament donat al *munus* del culte. Independentment dels partidaris i dels adversaris de la proposta, em sembla que tot hagués resultat més senzill si hom tingués en compte que dintre l'Església catòlica ja existeix (amb avantatges però també inconvenients) en les Esglésies orientals i en preveres procedents de l'Església anglicana). No sé si a l'aula sinodal algú ho esmentà, però almenys el text del Document final no hi fa cap al·lusió. La frase final "algunos se pronunciaron por un abordaje universal del tema" estic segur que provocà algun dels 41 vots negatius i mostrava que l'esmentada teoria de l'"esclètxa" no era tan irreal com jo maliciosament sospitava.